

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél évre..... 2 frt 50 kr.
Negyedévre..... 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Bérmentetlen leveleket el nem fogadunk.

Hirdetések és nyiltéri közlemények jutányos árszámítás mellett e lap kiadó-hivatala által vétetnek föl.

UJPEST.

Társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG

és
KIADÓHIVATAL,

hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők

UJPEST,
Fő-ut 48. szám.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Fekete pontok.

(P. L.) Mult heti számunkban utaltunk nyomoraink létezésére s fejtegetve megmondottuk az orvosságot is. Széles körben talált viszhangra tanácsunk s a mint haljuk, csak idő kérdése, hogy azon orvoslatok végre hajtasanak.

Fekete pontok látszanak a láthatáron s mintegy vihar kitörésével fenyegetnek, mert népünk megunta a nyűgöt, a zsidó gázságot s megsokalta a szenvedést.

Nem is azon csodálkozunk, hogy végre megsokalta e tulcsigázott nép is a nyomort, hanem azon a türelmen, mivel isten e szegény, sanyargatott népünket megáldotta, hogy eddig is bírta az igát, mit az idevándorolt, kaftános zsidók s ezeknek zsoldjába állók raktak vállaira.

S valamint nincs forrás, mely idővel kimerithető nem volna, úgy nincs türelem, mely az emberi fenségétől megfosztott „én“ jogát folyton kibirhatná.

Minden jel arra mutat, hogy községünk polgárai is megunták s elviseheltennek tartják tovább e gyalázatos helyzetet, melybe a zsidók úndok uralma, csalásai s ezeknek zsebében álló előljárósága folytán jutottak.

Azoknak tettei kerülnek napfényre, kik nem hallgatták meg az adózó polgárt, kik üldözték a keresztény törekvéseket, kik igahuzó barommá aljasították a nép fenségét s erkölestelen bünbarlanggá aljasították községünket.

Megsokolja a nyomorult is a hideg vasat, mit szivtelenül forgatnak meg szivében, hát még a hazájában élő, becsületes, keresztény polgár!

Siettek a nyomorult pajesztes férgék, kik ide Galicziából vagy isten tudja honnan bevándoroltak, a helyzetet a maguk előnyére lefoglalni, siettek pénzes uralmok által nem csak a földet, a lakot, de az előljárókat is a maguk részére lekenyerezni, hogy ne legyenek hallhatók az átkok, hogy elnémitassanak a jajgató ajkak, s fásult szívvél nézhesék a beteg utolsó vánkosságának elrablását, a még el nem temetett balott koporsójának ellopását.

De fölkel a beteg, megmozdul a halott s rémes újával oda mutat, hová a gonoszok előbb - utóbb jutnak: a bitó alá!...

Az elkeseredés nőttön-nő községünkbe s bár egyesek áldozatul esnek a nagy, világhódító piszkos hatalma miatt, közel az idő, melyben az együttes erő ha parányi is, megdönti azt a hatalmat, melynek talpköve a lopásból összerakott rongy, lelke a gázság s feje a gyilkos sakterkés.

Multkori tanácsunk mind jobban-jobban terjed s a polgárok szövetkeznek, hogy együttes erővel tegyék meg feljelentéseiket a törvényhozás, a miniszterium előtt.

Ők maguk, nyiltan, bizonyítékokkal állnak elő, hogy leránták az álarcot azokról, kiknek arcok emberi, de lelkek csufabb a legundokabb rituális tettél. Hogy bemutassák előljáróinkat a maguk valóságukban, a zsidókat saját égig magasztalt tettükben s beigazolhassák azt, hogy ezek szülik a rablót. gyilkost egyaránt; ezek teszik az erkölestelenséget s ezek adnak koldusbotot ma-holnap minden keresztény polgár kezébe.

Ezek tények, mik igazolva vannak tanuk s irományokban, ezek alapján követelik az orvoslatot s a bünösök megbüntetését.

Csak rajta keresztény polgárok! Ne álljatok meg az uton, fogjatok kezét s mutassátok meg, hogy a keresztény becsületét nem lehet megölni a rituális haleffel, sem az arany zsákokkal melyeken átok s vér párolog...

Előljáróságunk felfüggesztéséhez.

Annak igazolására, hogy mily viszhangra talált multkori tanácsunk az előljáróság felfüggesztésére vonatkozólag, közöljük a többi között szerkesztőségünkbe beküldött egyik polgártársunk levelét. A levél így hangzik:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapja 15 ik számából olvastam a helyi érdekeinket tolmácsoló vezércikkét, én azt egészen magamévá teszem és a mennyire én is már régen bngoztatom Ujpesten a polgárok között, hogy kérjük az illető helyen Ujpest előljáróit bünvádi vizsgálat alá helyezni, — de én sokkal nyomoruságosabbnak, pulyáknak és haszoniesőknek ismerem 15 évtől Ujpest polgárait, hogy ez üdvös indítványt megtennék és felkarolnák — különben magam részéről bármely időben és órában, csak egy szó, hogy előre, rendelkezésükre állok.

Bár adná az Isten, hogy most az egyszer ne mondanék igazat.

Tisztelettel lévén

Ujpest, decz. 9. 1884.

Lipárdy János.

Községi hivatalnokaink.

Az állami hivatalnokok azáltal, hogy kinevezés utján várják állásaikat, bizonyos büszkeséggel tekintenek azon közigazgatási tisztviselőkre, kik választás által töltik be helyeiket.

Pedig, ha jól tekintjük a dolgot, ez utóbbiaknak háttérbe szorításuk nagy badarság. Mert a kinevezett államhivatalnokok oly állásra hivattak, melyet az egyes felek panaszainak elintézése céljából állítottak fel, míg a választott tisztviselőkné megnyugszik az államot, társadalmat fenntartó erő.

A választott hivatalnokok is meg vannak bizva mindazzal, a mit a kinevezettek végeznek. Az igazságszolgáltatás, adóügy, közlekedés, földművelés stb. űk általa végeztetnek el. Mind azt kell tudniok, mit az államhivatalnokoknak, s hozzá ismerni kell a közönséget erényében, hibáiban s alkalmazni a rendeleteket kellő ismerettel.

A számtalan működési ágat számos ismeretű, s közpött közigazgatásu tisztviselőnek kell vezetni. S mindennek dacára mit tapasztalunk? Azt, hogy közigazgatási hivatalnokaink

daczára magasztos állásuknak, a lehető legrosszabb hirben állanak.

Felállították a minősítési törvénnyel a a kvalifikatiót; de e kvalifikatiót számtalan esetben mellőzni kell, — dacára a kimondott parancsnak, hogy minden oly választás megsemmisül, mely a minősítési törvényt mellőzte — aa uralkodó viszonyok, családi pressziók miatt.

Jobb volna, ha a közigazgatási hivatalnokok is élethossziglan választatnának, s kellő nyugdíjjal láttatnának el. Ezáltal azt érnők el, hogy a közigazgatási hivatalnokok nem állnának azon párt szolgájává, mely őket fentartja, védi, s biztosítja a jövőre is. Így a közigazgatási hivatalnokok folytonosan a rendelkezők kedvébe járnak, pártolják, védik azokat, kiktől félnek, hogy a jövő választáskor nem mellettők lesznek. Persze a megyei előljárók igyekeznek ez állapotot továbbra is fentartani, mert csak így lehet tettüket dicsőíteni, hibáikból dicsőhymnuszt zöngedezni s foly alázatos takargatókra szert tenni, minő a mostani kegyőkben élők nagy száma.

Igy van ez nálunk is. A megválasztott tisztviselő a pártérdeket szolgálja, a zsidóknak fejet hajtói, biztosítania kell magát a jövődre, nehogy a bekövetkező választás alkalmával, mint kifacsart citrom dobassék el.

Hogy is lehet erélyes, részrehajlatlan, érdeknélküli szolgálatot kívánni azoktól, kiknek minden egyes „nem tetszés“ esetén oda kiált-hatják: Várj csak, jön a választás!...

Biztosítani kell a megválasztott tisztviselőket a választási esélyek ellenében s kívánjunk tőlük szigorú pontosságot, szakismeretet, önérzetet, ekkor, de csak is ekkor emelhetjük aztán a közigazgatást a tisztelet, a becsület magaslátára.

Ujpest képe.

Ha valamire azt mondjuk „uj“ feltételez-zük, hogy az még egészen jó és pompás állapotban van, még ha azt a Mojzsi zsidótól is vettük. Azonban sarkalatosan megczáfolja ez állításunkat egy község, mely „uj“-nak nevezi magát s mégis ocskább, rondább, büzősebb a legutolsó elhagyatott falucsánál.

Ujpest uj a napi furfangos raffineriákban de ócskább valójában a handlé rongyánál.

Ha végig indulunk bármely utcáján, a merre csak nézünk mindenütt a hátramaradottság, piszkos, ocsmányság kétségtelen nyomaival találkozunk. Ha a nap süt, jól megnézzük hová lépünk, nehogy nyakig belemélyedjünk a sárban. Ha meg van fagyva, akkor lópatkókat kell felkös-sünk, ellenkezőleg csakszánkázva sétálhat az ember. Hát még a szegény állatok, valóságos barbári kinzásnak vannak kitéve. Be kár, hogy Herman Ottó itt nem tart állatvédő felolvasást a községi magisztratusnak.

Ha este kell valahová menni, lámpást kell vinni nem azért, hogy a sárt kikerülhesse az ember, hanem azért, nehogy a házának menjen a sötétségtől. Pislog ugyan egy-egy utcasarkon elvélve egy lámpa, de ez csak arra való, hogy tudassa a járókelővel: este van a faluban! Az utcasarkon elvélve bémész-kodik egy-egy rendőrnek mondott alak is. Bámulja a járó-kelők csuszkalását, az állatok kinzását s olykor-olykor betéved a Solomon zsidóhoz, jelentést tenni mi ujság a sártengeren. No persze egy kis szíverősítő ezért nemcsak kompetál, de dukál is. De azért mondja valaki,

hogy a mi áldott rendőrségünk nem teljesíti kötelességét?

Amott egy nyitva levő kapun látja az ember, hogy a zsidó báziur udvarát majd fölveti a piszok, a trágyalé csak úgy folydogál az utcára! Oh ez a mi Mibasznaik szerint egészségség!...

Tovább egy handle kiabálja portékáját. Egyenesen Galicziából jött. Addig tukmálgatja portékáját míg végre egy keresztény nyakára sozza. De hogy valaki kérdőre vonná, honnan jöttél, ki vagy? Minek, hisz aza Stern ő nagysága rokona! stb.

Amott egy nyifogó zsidóköllyök mutogatja a fényes, aranyrámás képeket. Tessék: Bathányi kivégeztetése. Deák oreság. Kossuth nagysága stb. stb. Addig dicséri a fényes vásznakat míg meg nem vették, akkor odébb áll, a vevő pedig az első mosás után észre veszi, hogy csak mázós vásznat vásárolt. Ez a szabad ipar, ez az újpesti műcsarnok!

Hát még tovább abban a zsidó kávéházba mi van! Isten ments, hogy azt leírjuk, hisz az előljáróság mulat, ezt pedig lehetetlenség leírni!

Tovább egy keresztény veszekedik a zsidó mészáros rossz mértékéért, amott egy suhancz perel a kofa hamis literéért és így tovább mindenütt az „újpesti rendesség!...”

Nem is szólunk a közegészségügyi kalamitásokról, hisz nem akarunk bonczteremi borzalmat előidézni.

Ilyen Ujpest látkepe nagyjában mit csak egy délután látott az ember, hát még ha jobban kezdi bonczolgatni, vizsgálgatni az állapotokat. Ilyen Ujpest a zsidók zsoldjában álló előljárók miatt. Kinek kedve tartja fetrengjen benne, ellenkezőleg hasson oda, hogy mindez megszűnjön. Előre, csak akarni kell.

Az antisemiták nevei.

Alig egy perczel el előtt avval heuczegett előttünk egy arczátlan zsidó hogy az antisemiták neveit a község házában összeirták. Most kérjük, hogy mit akar avval a t. előljáróság elérni?

Ki tilthatja meg azt nekünk, hogy ne gyűlöljük a zsidót? Avagy zsidó ország ez, a melyben élünk s a magyar csak túrt elem? Őseink vérén szerzett drága hazánkban még egy jellemtelen és csalás által honfitársainkat sanyargató piéca fajt sem volna szabad társadalmilag üldözni, rendőri felügyelet nélkül? Avagy nem ők szívták-e ki a haza szerencsétlen állapotában a nép utolsó csepp vérért is? Nem kénytelenítették-e már őseink az arany bulla egyik pontjába üzelmek megfőkezésére szolgáló cikket felvenni? No, de ez mind semmi, ők patentes szédelőgök, mert így kívánja ezt a felvilágosultság. Ők államot képezhetnek az államban, idegen nyelv és csalást dicsőítő

törvényeikkel, s melynek központja a mi ékeskedő helységünk: Ujpest.

Többször hallottuk már azon ellenvetést, hogy mért gyűlöljük mi a többi idegen ajku honfitársainkat, ha már zsidótól rosszul vesszük a német beszédet? Erre csak azt válaszolhatjuk, hogy nemcsak, hogy nem gyűlölhetjük, de még rossz néven sem vehetjük a többiekétől, mert az nekik ős anyanyelvük, melyet már rég elfeledtek volna, ha oly élszörtan élnének a magyarság közt, mint a zsidók. De mért ragaszkodik minden zsidó annyira a németnyelvhez, a melynek hazánkban főzástólívívője s így a magyarosodás legnagyobb ellene?

Vagy nem németül beszél-e mindenütt a magyarság közepette is a zsidó? Nem tüntetőleg szigeteli-e el magát és családját, kivéve, ha arra érdek nem készíti, a magyarosodástól?

Áldoztak-e valaha csak egy fillért is a közérdeknek, daczára az óriási pénzösszegnek, melyet család által körmeik közé kapariottak? Avagy van-e egy középiskolájuk? Nincs, mert már abban felügyelet mellett kellene tanítaniok s nem igen csepegtethetnék fiaikba a zsigiskolák azon erkölcs nemesítő tanait, hogy mikép kell a gojim bőrét lenyuzni.

Vagy talán az a felvilágosultság, hogy midőn egy polgártársunk, ki szédelőg, csaló zsidó-banda által behálózottat s ebből menekülő az előljárósághoz fordul segélyért, s onnét azon szavakkal bocsátatik el, hogy máskor jobban vigyázzon magára, s a csaló előtt pedig földig hajolva vigyorognak egymás szemébe az igazságos ítélet felett?

Hisz uraim, így önök, kik az antisemitáknak nem annyira elvi, mint érdekből ellenei, szórják a nép köze a zsidó gyűlölet csírát; mert volt ám már nekünk nem egy csaló zsidóval dolgunk, s volt ám más bíránk is, ki kiszabadítva a tudatlan elbódított népet a hiénák körmei közül, jól rá koppantott a csalóra, hogy máskor elmenjen a kedve minden geschefteléstől.

Ne azon legyen tehát a t. előljáróság gondja, hogy kik az antisemiták: hanem azon lélekfűrlő üzelmek beszűntetésén, a melyeket a zsidók üznek védő palástjuk alatt; s ne a megcsalt népet vegyék felügyelet alá, új anyagot szolgáltatva a zsidók kirívó szemtelenségök magasbbrá tolására, hanem adják meg az elégtételt annak, a ki a csalók körmei alól menekülő hozzájuk fordul segélyért: akkor fogják betölteni azon hivatást, a melyre választattak s csak akkor nem lesz majd ellenök semmi kifogásunk.

Ira egy újpesti antisemita polgár, kinek neve, mint felügyelet alatt álló egyén, előljárói listáján tündöklik. Büne, hogy szereti hazáját és polgártársait s gyűlöli ezeknek legnagyobb elleneit a — zsidót.

Nem válasz, arra nem érdemes.

Öntudatosan irtuk e ezimet cikkünk felé, mert nem akar ez válasz lenni, csupán saját olvasóinknak akarunk pár szót mondani, hogy tisztán lássanak, úgy mint a dolgok vannak.

Vannak emberek, tények és dolgok, melyekkel s kikkél a tisztesség tiltja, hogy foglalkozzék oly embernek, kinek multja mocsoktalan; s ez oka annak, hogy mi bizonyos emberekkel, tényekkel és dolgokkal nem foglalkozunk, — nem foglalkoztunk eddig. Ily emberek például az „Ujpest és Vidéke“ szerkesztője, — ily tény az, hogy e lap megjelent, ily dolog az, hogy e lap minket akar sárba rántani.

Mi nem követhetjük őt e téren, tudva azt, hogy ha valaki sárral dobálódik, mindennek előtt saját kezét sározza be, mert a sarat föl kell emelnie, mielőtt rádobná valakire; s mi nem vagyunk hajlandók kezeinket besározni azért, hogy az „Ujpest és Vidék“-ét megdobjuk.

Nem; — mi egyszerűen elmondjuk higadatan nézetünket az „Ujpest és Vidéke“ felett, nem követjük őt azon a téren, melyre ő lépett, — mert van fogalmunk a tisztességről; de elmondjuk a magunkét röviden s ozzel végeztük az „Ujpest és Vidéke“-vel.

Az „Ujpest“ megindulása alkalmával, öntudatos, meggyőződészerű cél volt a vállalatot megindított egyén előtt; — de a reaktív rázúdította viharát, s el akarta söpörni, azt hívén, hogy az emberrel együtt az eszmét is meg lehet ölni, feledvén a költő nagy mondatát, hogy az, „a koporsóból is kitör, és eget kér.“

S az eszme fennáll, s fenn fog állani, s mi csupán folytatólagosan képviseljük az eszmét, melyet az „Ujpest“ zászlójára tűzött. Mi csak az eszméi terjesztői vagyunk, azon eszmé, mely ma minden magyar kebelben oly rokonszenves, mely ma minden magyar kebelben él.

S mert eszmét képviselünk, nem aljasodhatunk le, hogy a sárba fetrengjünk, mint azt az „Ujpest és Vidéke“ teszi, mely bérenczvévé válna egy osztálynak, annak érdekeiért még a sár piszkát is eltűri, mely reá ragad.

Multunk. — melyet ugyan az „Ujpest és Vidéke“ nem ismer, de nem ismerhet, mert oly egyének, kik akkor állnak egy lap élére, mikor már minden szolgálai hivatalból elcsapva lettek, nevet változtattak, kvalifikáció nélküliek, azoknak fogalmuk sem lehet arról, mi minket vezérel, t. i. a hazafiság a keresztény vallás, a nemzet jólétének előmozdítása, mely nekünk egyedüli jelszavunk volt és lesz. Ezt tűztük zászlónkra s e zászlóért küzdeni fogunk s hiszünk a magyarok istenében, hogy e zászlót diadalra is fogjuk vezetni.

Férfiás önérettel utasítjuk vissza az „Ujpest és Vidéke“-nek ellenünk szórt, szennyes kifejezéseit, melyeket mi a tisztesség tudatán alól állóknak tartván, nem viszonzunk.

A spirituszgyártó álma.

Beállított ma szobamba Mojzi zsidó, egészen kikelt arczzsal, ijedt lélekkel kért, hogy halgassam meg az ő rémséges álmát.

— Jól van Mojzi, csak röviden.

— Hát thodja khend orfi én az éjjel a pokolba voltam, meg voltam halva s thodja khend mit csináltak velem a nagysádos ördög fiókák?

— No mit?

— Hát thodja orfi, hodj én soha sem khüvettem el életemben semmi bűnt, sak thodja az az enyém átkos spiritusz küldött edjpar embert a más világra, azért khelett nekem megbűnhődni. De jó élet lett volna ott lenn magamnak, mert ott van az én tátelem, mamelem, öreg apám, dédatyám, az egész falamiám, szóval az egész phokol sopa sábesz. Mikor új-vajt kiáltva meghaltam magamat, oda futotta hozzám két fekete ördög s megfogva kezemet kheresztül-khasul huza engemet egy hosszú khüvecses uton s én ordítva nyögve kértem űkhet, de az ördög oreságoknak fülük nem volt és én kellett, hogy szenvedjek. Azotán egy forró vizen huztak khörösztül enketem (juj majd meg fultam makamat) s lekoppasztva, elrutítva (hisz thetszik thodni, hodj én nadjon szép ember vadjok) jöttem ki belőle, kérve űket, hogy ne bántsanak már, thübbé nem áru-

AZ „UIPESTI“ TÁRGYAJA.

Ilkához.

Halom számára állnak rózsáid, egyaránt. Emlekek, a mit a kegyelet neked szánt. Levelek, arcképek feküsznek előtted, Lapozod, nézed, az igazat nem leled.

Meglágyítál sziklát, meglágyítál sokat Meg a bolondokat, meg az okosokat. Rajongtak a nagyok s a kicsinyek szörnyen Ujsgök, poéták milliója könnyen.

Öregék, ifjak mind szerelmesek lettek, De te neveltél, hisz ők bolondok lettek. Elmerengsz a multon s szinpadon a jövőn, Nevetsz, sírsz ha akarsz, de nem igaz gyöngyön.

Láttalak tova, a hérczes hegyek között A midőn szivedbe öröm, bú költözött. Láttalak a boldogtalan karok között Láttalak, a helyzet szigorai fölött.

S bámultalak mint porszemét a por között, Hallottam hymnusod, és az ellenkezőt. Néztelek bor mellett, és mint nem igazat S szavam, szívem volt az igaz szánakozat.

Oh! „Kis Herczeg“ „Ninich“! Mi lettél, „Magdolna“? Ebből tekints és jól tudod, hogy mi a ma!... Elvesztelek soká, minő volt a viszont! Ha tudnád, többet érne mint egy gyémántfont.

Sokat írtam rólad sokat, rosszat és jót, S ki dicsért büntetett is, de nem viszont. Nem ösmerhetsz, tolakodó nem vagyok, Megelégszem mit szem, jutalmul ég adott.

Oh! kolozsvári redut, Szigligeti, pályamunka, Pezsgő mámor, mint a zsarolók hada, Bécs, babér, fűrdő s a háttérbe a na!... Hiuság, fény, kegyelet, ábránd mind dráma!...

„Tilos az asszony“, ezt zengi ezer ajak, S jót nevensz, lábaidnál minden akarat!... Csak azé nem, a ki olyan mint ép Ilka, S ez, — most miatta poéta.

Ne vess e soron, hisz nem poéta tolla, Csak, ki a világot úgy nézi mint Ilka. Igazat mondok, bár nem vagyok én „Bolygó“, Sem farkából, ki nem tudja mi a „memento“.

Nincsen szavam több, meghódított „Gerolstein“, És örvendek, bár Fritz lehetnék, igazán!... Vedd e sort nem mint lék vért, nem mint uszályost Ugy, mint a kit fény és hiuság nem kábit.

Játék után letesszük a festéket s az álarczot, Így boldogítsd egy pillanathan e döcögős irót. Egy pár perced elég leend örökre, Annas, kinek az igazi művészet tüköre.

Ám haladj ott!... szálj a hiu és fény ormán S fuss, szaladj a futók a nem futók után Azt kérem én tőled, csak azt az „Angyalát“ Hallgasd meg azt Ilka, azt, a ki nem „barát“!

Alvilági.

A nemes megvetés a legméltóbb büntetése az ily nemtelen modornak, minőt az „Ujpest és Vidéke“ követ, e büntetés érje őt részünkről: — mi egyszerűen megvetjük e szenny, sár és piszokban hánykolódó irodalmi amphibion.

De egyet ígértünk neki. Ha elveink ellen fog küzdeni bérői érdekében, akkor érvekkkel fogunk felelni neki; — ha azonban eddig tapasztalt tisztességtelen modorát le nem vetkőzve személyünk ellen kísért meg sajtó merénylőket, ott fogjuk keresni elveink helyeslését, eljárásunk igazságát, hol az „Ujpest és Vidéke“ keresni nem teheti, ott a független polgárok ítélő széke előtt, az esküdtek termében.

Nem fenyegetést akarunk, csak tudtára adjuk ugy olvasóinknak, mint az „Ujpest és Vidéke“-nek, hogy milyen lesz jövőbeni magunk tartása. mert ilyennek kell annak lennie, ilyennek, hogy megfeleljen multunknak, azon szennytelen multnak, melyet beszennyezni nem engedünk meg soha, még ha oly beszámításon alól álló amberektől eredne is, minők az „Ujpest és Vidéke“ elcsapott emberei.

Ennyit szükségesnek tartottunk kijelenteni az „Ujpest és Vidéke“-vel szemben; — több szavunk nincs hozzá s reméljük nem is lesz.

S z e r k e s z t ő.

Olvasóinkhoz.

Mikor mi e lapnak további fennállására vállalkoztunk, előre hangoztattuk, hogy nem vezet bennünket érdek vagy haszonlesés, csupán az elv és szent cél, hogy azon lap, mely keresztény polgártársaink védelmét, támogatását vette irányadóul a zsidó turpisságokkal, erkölcsstelséggel szembe továbbra is fenn álljon.

Tettük továbbá S z t e r é n y i é r t, ki egész életét, törekvését oda irányította, hogy a piszoktól községünket lehetőleg megtisztítsa. Ő ennek most az áldozata. Küzdött, harcolt s most szenved. Nem volna tehát szép tett keresztény polgártársainktól, ha most, midőn ő értünk szenved, megfelelednének lapjáról, melynek fenn nem állása esetén a zsidók gevaltozó diadala kerülne fejül.

Mi részünkről el fogunk követni minden lehetőt, hogy azon lap, mely a társadalmi méltóság, az erkölcsstelség kiirtását tűzte célul, továbbra is fennálljon. De ezt csak úgy tehetjük, ha keresztény polgártársaink is velünk küzdve meg nem feledkeznek kötelességükről, melylyel S z t e r é n y i e k, mint martiroknak tartoznak.

Kérjük tehát ugy vidéki, mint helyi előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Előfizethetni akár szerkesztőségünkben fűt 48. sz., akár t. Fridmán József ur fürdő-pénztáránál lehet.

lok az enyim spiritus. De hiába volta minden s egy thözes kenyeret, minden ellenkezésem dacára, egy három águ villával betholták az enyim jomromba. Aj-váj, de fáj még mastand is! Aztán adtak az enyim spiritusz, vájgesrien mikor meg kellett inni, igazán meghaltam másodsor. Ekkor engem szétéptek az ördögök s szemem előtt ették meg az enyim húsom, csak a lelke hadjták meg s bele löktek edj fekete gödörbe, a hol oly bögs sikkotózás és láрма voltha, hodj megsökhetöltem volna, ha lette volna még főlem. Ott találtam meg az enyim rokonokat, a kiket az excellentiás ördög horeségokh (aj-vaj) khorbácsoltak és szurkáltak thözes vasvillával. A mint én beestem magamat, nékem is jötte edj ördög (aj-vaj-jaj-juj) s khinzotta engemet addig, míg harmadszor meg haltam, aztán khilüktek még a phoko!ból is. Erre fölébredtem!

— No bizony Mojzsi, ha kedved tartja tovább is spirituszt csinálni, hát csak rajta. A kövekezményét láthatod. Mondám a reszkető Mojzsinak.

— Gondolja az örfi!

— Tudom!

— Zakezüstrejbele zolochlében, soha thübbé nem fabrikálok az enyém spiritusz!

P u s z t a f f y.

Különfélék.

— **Koplató árvák.** Ujpest nevezetes arról, hogy ott mindent a zsidók szájaize szerint csinál az előjáróság. Így csináltak a zsidók biztatására egy árvaházat is, de arról nem gondoskodtak, hogy enni is legyen az árváknak. A szegény árvák a zsidó emberbaráti szeretet mellett örökösen koplaltak, vízbe főtt korpát ettek, mivel a sertéseket szokták hizlalni. Ujpesten annyi a gazdag zsidógyáros és ujmagyar nemes, hogy valóban gyalázatára válik a zsidófajnak, hogy az ujpesti árvák majd éhen haltak. Végre megsokalták a koplalást és gyűjtést indítottak, be is jött 154 frt 20 kr s ezzel a szerencsétlen árvák eltengődnek valahogy csak ujévig, akkor aztán ujra kezdődnek a koplalás napjai. Pest-megyének van ugyan egy minden lében kanál alispánja, az igen tisztelt Misi ur, hanem Ujpesten nem lát el ő kelme s miatta ugyan akár éhenhalhatnak az ujpesti „előjáróság“ pártfogása alatt álló „arvák“. Helyi tudósítónk különben az esetet így jegyzé fel: „Ujpesten P a l o t a y A d o l f kezdeményezése folytán jelenleg az előjáróság pártfogása alatt álló, de nagyon sanyaru viszonyok közt tengődő árvaház részére gyűjtést rendeztek, melynek eredményeként 154 frt 20 kr gyűlt be. Nagy jótékonyág ez Ujpest árváira, mert jelenleg az árvaház szerencsétlen lakóinak sokat kell koplalniok s már többször megtörtént, hogy a szegények napokon át csak vízben főtt korpát ettek.“

— **A büntenyéből.** Mint tudomásunkra jutott a helybeli előjáróság egyes polgároktól átnézés végett elkéri adókönyvüket. Mi nekünk nagyon furcsának tetszik a dolog, tudva azt, hogy az előjáróság mily alacsony visszaéteket követett már el, ennek folytán feltelezhetjük azt, hogy az adókönyvek kicsikarása valami aljas célok elkövetésének eszközül szolgál. Ez esetről kifolyólag kérjük polgártársainkat, hogy adókönyveiket kezeikből ki ne bocsássák, s azok pedig kiknek már az előjáróság az állítólagos átnézés után az adókönyveket visszaszármaztatta legyenek szivesek azt saját érdekük szempontjából hozzánk elhozni, hogy megmutathassuk az esetleg elkövetett visszaéléseket.

— **Eötvös Károly bünügye.** Mint mult számunkba említettük, szerkesztőnk Eötvös Károly a br. Baldácy hagyatékban érzékenyen megkárosította, a miért szerkesztőnk eltekintve a 100,000 frtot meghaladó követelésétől, Eötvös ellen család, zsarolás, sikkasztás miatt emelt panaszt a bpesti fenytő törvényszéknél. A törvényszék 24801—84 sz. a. elrendelte a napokba Eötvös Károly ellen a vizsgálatot.

— **Örült rendőrbiztos.** Tegnapelőtt az az örvedetes hír szárnyalt községünkbe, hogy Chapó rendőrbiztos megörült és a hegyeknek futamodott. Azonban, mint személyesen meggyőződünk, a hír légből kapott s sajnálatunkra Chapó még él és uralkodik, s mint környezete állítja nem is örült?...

— **Fehér mellényes szerkesztő.** Egy helybeli vendéglős elbeszélése nyomán írjuk a következőket: Eljött egyszer hozzá Ladányi (Lachs) Emil szerkesztőnek csufolt handlé zsidó, kérve a vendéglőst, hogy egy mulatságra adja kölcsön fehér mellényét. A vendéglős szivesen nyújtotta át. Az állítólagos mulatság rég elmúltán, gyanusnak tetszett a vendéglős előtt, hogy a kölcsönkért mellényt az ifju Ladányi még szóba se hozá. Egy izben eljön hozzá a herr vün Ladányi (Lachs) baromörvos, Ladányi Emilnek tati-lebenje, a vendéglős kéri őt, hogy legyen szives már fiával visszaküldetni rég oda kölcsönzött fehér mellényét. A vén zsidó mit sem akar tudni az egész dologról, s kijelenté, hogy az egész dolog ráfogás kedves magzatjára. Két hétre rá ez eset után, a vendéglős találkozik a herr fün Ladányival az utcán, s ime mit lát, a töle kölcsönkért fehér mellénnyel feszit Ladányi oraság az utcán.

— **A zsidók megvették Istóczyt!** Még pedig potom 4000 frtért. Hiába volt tehát a láрма, hiába nézett Ábrahám fiaival oly merészen farkas szemet, hiába szörta szitkait és hangoztatta gnydalait ellenök, meg kellett érnünk, hogy utoljára maga is a zsidók kezeibe került, s még eddig a borba is belekeverte a zsidók elleni gyűlölet mérgét, most az ő malukra hajtja a vizet, még pedig szintén borba és pálinkában. A pápai „Istóczy“-ról van ugyanis szó, mely egy korcsma az ottani zsinagógával szemben, s „Istóczy“-hoz van címelve, melyet most a zsidók árverésen vettek meg.

— **Mintajegyző.** Még a nyári hónapokban egy vasárnapi napon künn mulatott kóserjegyzőnk a rákospalotai parkvendéglőben. ott történt, hogy a mi kedves jegyzőnk a sárga földig leiván magát, a kutyaólbao aludta ki a „gazak“ álmát. Ez eset után a következő vasárnap a jegyző ismét künn volt a r.-palotai erdőben, látván őt a vendéglős, így szólt kutyájához: Na „Bundás“ ne. alszol az éjjel az óladba, itt van a jegyző.

— **Uharik kóserbiró gondnoka** Boskovitz orvosnak csufolt borbélylegény, mint halljuk igen meg van rémulve, hogy gondnoksága nemsokára lejár, mivel a község polgársága azon lesz, hogy Ujpest rendezett tanácsává alakíttassék át s akkor majd Boskovitz zsidónak le kell köszönnie a sakter-vezérségről.

— **Üdvös mozgalom.** Az elvetett mag kezdi megteremni gyümölcseit, a vidéken egymást érik azok a mozgalom, melyeknek czélja, hogy a keresztény polgárokat egyesítsék a zsidók ellen. Hajdu-Böszörményben keresztény olvasókör alakult a napokban, melynek elnöke M Szabó Mihály, jegyzője Szabó Gábor, a 28 tagu választmány elnöke dr. Gacsó Kálmán, alelnöke Fábrián Antal, jegyzője Kovács Imre és pénztárosa Szabó Gábor. A dicséretes mozgalom élén reformatusok állanak. Hasonló örvedetes hír jön Esztergomból, hol keresztény kaszinó létesítésén fáradoznak, mely egy „keresztény szövetkezetnek“ képezné magát. Igen helyes! A zsidók összetartását, csak a keresztények összetartása győzheti le. Fel tehát a munkára! Ujpest keresztény polgárait alakítsunk önszegélyző együletet és ne vásároljunk zsidótól semmit. Legyünk összetartók!

— **Száz arany egy poloskáért!** olvassuk a „zsidó világ“-ban, mely világ a „Függetlenség“ hasábjain lát napvilágot a zsidók nem kis bosszuságára — Ki ne emlékeznék erre a hangzatos reklam-frázisra a hirdetési oldalról. Alkalmazni lehetne ezt a frázist a nagyvárdai kereskedelmi csarnok tisztikarára is melyet tegnap választottak meg. A névsor a következő: Elnök Reisman Mór, igazgatók Kaufmann József és Slesinger Mór. Választmányi tagok Berger Dániel, Blumenstock Ignác, Brüll Sámuel, Dukesz Salamon Kurländer Mór, Léderer Simon, Lichtmann József, Löble Henrik, Markbreit Sándor, Menz Mór, Rosenthal Herman. ifj. Schwartz Ábrahám és okányi Schwartz Jakab. Tessék ezen nevek közül, kik egy nagy város kereskedő testületét képviselik csak egy keresztényt is kihalászni. És mégis azt mondják, hogy a kereskedelem nem a zsidók monopoliuma Nagyvárdról lévén szó, felemlítjük, hogy az ottani rabbi, Kohut azt híresztelteti magáról, hogy őt meghívták Amerikába 25,000 frt fizetésért, de csupa hazafiságból lemond e jövedelemtől. E reklammal akar bizonyára a főrendiházba jutni.

— **Hogy fosztogatnak a zsidók felső Magyarországon?** Az árva-megyeyei Nizsma község földmivelőtől lakói közt pár évvel ezelőtt letelepedett több lengyel kaftános zsidó. Ezek között Tandlich J. és Hercz J. Rövid idő mulva sok vagyonos földmivelő koldusbotra jutott, mert a zsidó furlang annyira hálóljukba tudta keríteni, hogy lehetetlen volt a szabadulás. A kompénistáknak oroszlanrésze volt e nyomorúság előidézésében. Sőt tovább is mentek. Mint minden zsidó, akár orthodox, akár neolog, jól ért a hamis bukáshoz, csaláshoz, okmány és váltó hamisításhoz, tolvajláshoz, sőt rabláshoz is, ugy ezek is, 20 ezer forintig erő hamis váltókat állítottak ki, hamis földművelő girokkal s ezeket alsó kubini és némesztói, sőt még a lipitói pénzüntézeteknél el is helyezték leszámítolás végett, hol persze a látszólagos jó girokkal ellátott váltókat ki is fizették. Midőn azonban idejök lejárt és a váltókat megóvatolták, mily nagy volt a pénzüntézetek meglepetése. A két zsidó mákvirág eltűnt és a váltók nagyohb része hamis volt. Most bottal üthetik nyomukat, a két csaló már régen Amerikában van a pénzzel együtt és markukba nevetethetnek. Ivadékaikat azonban, a mely 18 zsidógyermekből és két nőből áll, magukkal vinni elfelejtették. Azok itt maradhatnak, hisz a Tisza-kormány majd istápolni fogja, hogy méltó utódjai lehessenek Ábrahámnak. Ajánljuk őket Jókai Móricz ur pártfogásába. Ő ugyanis nagyon jól ismeri Árva-megyét, idővel főrendiházi tagokat is csinálhat belőlük.

— **Az ujpesti műkedvelő ifjuság,** f. hó 13-án a Lind féle helyiségben a „Műkedvelő kör“ szinpadja javára színelőadással egybekötött zártkörű táncvizgalmat rendezett, melyről csak jövő számunkban hozhatunk részletesebb tudósítást.

— **Szterényi Bertalan** ügyében még semmi új fordulat nem állott be. A tanukat ugyan kihallgatták, kik **Chapór** a nagyon terhelőleg vallottak. **Chapó** feje fölött az ég mind jobban beborul, s nem is hetek, hanem csak napok kérdése, hogy megérdemelt helyére fog jutni. Kérjük az illető bíróságot ez ügyben a vizsgálatot mielőbb körünkbe bevégezni, hogy láthassuk azt, ki ártatlan, s ott azt, ki bűnösebb a legutolsó hűnősnél.

— **Bukások.** Hogy a zsidók üzérkedésére napvilágot vessünk, közlünk itt egy példát a sok közül arra nézve, hogy a napi minden lévő bukások mily arányban vannak a zsidók és keresztények között. Megbuktak a múlt héten: **Karikás Lajos** Budapest, **Shwarcz Sámuel** Buziáson, **Eislitzer Ármu** Bpsten, **Spiegel K.** Pozsonyban, **Tóth Károly** Bpsten, **Braun T. Hevesen** **Szabó Miklós** Füzes Gyarmaton, **Schönfeld Mór** Gyulafehérvárt, **Em. Ungar** Temesvárt, **Frank Sámuel** Kaposvárt, **Kellermann Miksa** Szatmárt, **Kepecs Nándor** szatmárt, **Braun Soma** Karczagon, **Galler Péter** N.-Beeskereken, **Ehrenfeld Lip.** és **Tsa Nyiregyházán**, **Würzler Láz.** és fia **Adolf** Szegszárdon, **Ludreicher Markus** beregszászon, **Messer M.** szabadkán.

— **Az olvasókörből.** A 14-ik számunkban egy hír jelent meg téves információ alapján, mire az olvasókör alábbi nyilatkozatát küldte be hozzánk. Nem akarunk elfogultak lenni, sem a gyűlölködés magvát szórní, de figyelmeztetjük az olvasókört, hogy a zsidó barátság mikor és melyik olvasókörnek szolgált javára. Ám lássák, mi csak jót akarunk. A nyilatkozat így hangzik: **N y i l a t k o z a t.** Igen tisztelt szerkesztő ur! Legyen szíves becses lapjában a következő sorokat közölni: Az „Ujpest” helybeli lap 14-ik számában 1884. november 30-án megjelent, „Társas életünk” cím alatt megjelent cikkre vonatkozólag kinyilatkoztatjuk, hogy az „Olvasókör,” a mint egy részről örömmel vette miszerint a nevezett lap méltatja az „Olvasókör” azon törekvését, hogy a magyarosodást terjeszti és a társadalmi élet fejlesztését feladatul tűzte ki, ugy másrésztől tiltakozik azon téves információ ellen, hogy az „Olvasókör” nek zsidó tagjai nem lennének. Tiltakozik továbbá az ellen, hogy állítólag zsidó egyetek által a kör működése ellenében többször a cikkben említett ármánykodás történnék, vagy történt volna. Tiltakozik továbbá az ellen is, hogy zsidó tagok nem vételnének fei, sőt ezennel kijelenti: hogy zsidó tagjai vannak és jövőben is mindenkor vallás és faj különbség nélkül minden tisztességes ujpesti lakost felvesz kebelébe. Az ujpesti „Olvasókör” nek 1884. december 3-án tartott választmányi ülés megbízásából: (P. H.) **Hlavits Adolf,** alelnök. **Kiss Béla,** jegyző.

Zsornál verseny.

Nyáron a fürdők, athleták versenyeznek, ősszel a lovak, s port emberek, télen a bálók és lapok. Van reklám, van felhívás, mutatvány számok, ingyen példányok legiói, plakátok stb. töltik be a levegőt, s a házak oldalait.

A szegény postások alig győzik hordani a sok írka firkát, a sok írói frázisokat, az agylázás szüleményeket, ígéreteket s meg nem tartásokat. Hát még a szegény olvasó közönség! Na, az van csak igazán megáldva. Ha végig találja olvasni mind azt a sok szebbnél-szebb felhívásokat, reklamokat, nem tudja szegény mit tegyen. Egyik igéri: mindennap megjelen, még ünnepek után is paplan nagyságu papíron, a másik hozza a legrémítőbb gyilkosságokat, a harmadik **i n g y e n** ad regénymellékletet, a negyedik a leg-szebb képekkel kedveskedik stb. stb.

Melyiket járassa? Hisz mindegyik annyit ígér, annyit mond!...

A zsurnálók ütök legjobban a dobót. „Ide nézzenek. Legelősebb képes lap, mindennap friss gyilkosság, párbaj, lopás, csak mi tudunk mindent. A többi suvix!” Olyanok fognak ilyenkor tollat, kiknek úgy néz ki a toll kezükbe, mint a szunyognak a fogpiszkáló. De hiába, terjed az irodalom, halad a műveltség; sok az éhenkorász, kik így igyekeznek becsapni a félrevezetett, hiszékeny olvasó közönséget.

Nagy hazugságok, gyönyörű frázisok közt sikerül nekik becsapni egy néhány embert, felveszik előfizetési pénzeket, kiadnak egy-két számot, de már a harmadikra várhat az olvasó ítélet napig. Legfőleg kap egy levelező lapot, melyben tudtul adja a nagy-dobot útó zsornál, hogy a közönség nem pártolta e „nagyszerű” válatatot s így „sajnos”, de tovább nem állhatnak. Pedig ha látnád olvasó, hogy most az zsornál mit tesz, él a csalt pénzből egy pár hétig, azután hozzá lát valami „üzlethez”, a mig eljön a másik újév, akkor újból kezdődik a hírlapi beugratás.

Igy rontják a tekintélyes lapok hitelét, így

Budapest, 1884. **BARTALITS IMRE** könyvnyomdája (VIII., Eszterházy-utca 12. szám.)

mételezik az irodalmat s így üzik nyílt csalásait azok, kiknek minden szabad, kik kiválasztott népek s csalásaikra szemet hunynak azok, kik zsebbökben állanak. Ép azért olvasó, ne ámttasd magad a szép ígéretekkel, ne halgass a rimes frázisokra, hanem pártold azon irodalmi termékeket, melyeket már a multból ismersz s melyek már a multban megmutatták a szent ezélt miért küzdöttek és küzdenek. Pártold azon lapokat, melyek a nemzet, a nép a társadalom s az irodalom fejlődésért, jóléért küzdenek.

Alvilági.

Moltke gróf a zsidókról.

Egyik németországi lap, legutóbbi számában újból lenyomatva **Moltke** grófnak 1882. megjelent s „Lengyelországról és a zsidókról” irt cikkét, melyben sok jellemző van mondva s abból némely részletet közlünk mi is. „A zsidók — mondja **Moltke** — daczára annak, hogy szétszórva élnek, szorososan össze vannak fűződve. A kormány minden törekvését, hogy őket a polgársággal össze olvassza, határozottan visszautasítják s ez által az államban külön államot képeznek és Lengyelországban a polgárság életén alig gyógyítható sebet ütöttek már eddig is. A népet, mely között felnöttek, ellenségeiknek tekintik a zsidók, s nem tartják magunkkal egyenlő embereknek a lengyel polgárságot. Ezek a zsidók rég idő óta az eskünek, melyet ha a kereszténnyel szemben mondanak el, kötelező erőt nem tulajdonítanak. Ha zsidó kereszténnyel vitába s veszekedésbe ered, ebből vallásfelekezeti kérdést csinálnak. Ha valami közönség kerül szőnyegre, általános „böjt nap” rendeltetik s ekkor köteles minden zsidó a „közjóra” saját maga, egy családjá tagjaiért adakozni. Így aztán egyes országokban szét-szört hitsorsosait nagy segélyben részesítik. Mai napig is külön bíró s külön rabbi alatt áll, minden egyes tartomány s az egész zsidóság felett egy ismert fő áll, ki **Azsiában** lakik. Így őszik meg a zsidók saját kormányzatukat, valásukat, nyelvüket és nemzetiségüket. Fizetési

kötelezettségeik alól egy-egy hamis bukással bujnak ki, s vagyonukat vejeikre, menyekre iratják át. A rendőrségnél alig fordul elő egy bűntény, melyben vagy a tettes, vagy az orgazda nem volna zsidó.” — S igaza van **Moltkének**, de ez nem csak a Lengyelországban élő zsidókra, hanem a közünk élőkre is szórul-szóra ráilik. S mi mégis felebarátnak, honpolgárnak kell őket tartanunk! Szegény ország! hová fog még tipródni a te ellenség és vihar-tól le nem gázolt jellemed és becsületed!...

Nyílt tér.*)

En már **Ladányi (Lachs)** Emilt több ízben felszólítottam, hogy a torna egyeslet javára rendezett mulatság le nem számolt jegyeivel számoljon be de ezt mindezeideig nem tette. Kénytelen vagyok tehát őt ily módon felszólítani, s egyszersmind a közönséget felvilágosítani hogy megismerjék **Ladányi** Emilben az olyan embert ki becsületbeli adósságainak nem szokott megfelelni.

Goll János s. k.
polgári iskolai tanár.

Nem mulaszthatom el szívemből eredő köszönetemnek kifejezést adni azon esemény fölött, hogy **Ladányi (alias Lachs)** Emil az „Ujpest és vidéke” szerkesztője már 6 évvel ezelőtt szökés útján hátrahagyott csekély adó-ságát mai napon kifizette.

Ujpest 1884. December hó 10-én

Stitz József s. k.
vendéglős.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

U — ó urnak. Az elmaradt jönni jog — **Sári**. Majd a farsangon. — **Nemere**. Sokáig tart a fényképezés. — **Zelma**. Kinek a pap, kinek a papné, nekünk ez esetben a pap. — **Duna**. Hideg a zsidónak a Duna — **Károly**. Jönni fog. — **Becsületes zsidó**. Ilyet mt nem képzelünk. Őn is bizonynyal csak álmodta.

Felelős szerkesztő és kiadó:
ÁGOSTON JÁNOS.

Megjelent második kiadásban:

LE AZ ÁLCZÁVAL!

ADATOK

EÖTVÖS KÁROLY

hirhedt saktervédő életrajzához.

Irta:

ÁGOSTON JÁNOS

v. jóságigazgató s a hirhedt saktervédő egyik áldozata.

Ára 30 kr.

Kapható: Ujpesten fő-út 48. szám, és **Fridmán** ur fürdőpénztáránál.

HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM!

ingyen regény melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áéon.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

BUDAPESTI BAZÁR

czimü hölgydivatlap 1885-ik évi folyamára.

Előfizetési feltételek a „Budapesti Bazár”-ra az ingyenes regénymelléklettel együtt:

Egész évre (januártól december végeig) ..... 10 frt

Fél évre (januártól június végéig) ..... 5 „

Negyed évre (januártól márczius végeig) ..... 2 „

Az előfizetési pénzeket legcélszerűbb postautalvánnyal beküldeni ily czim alatt:

KIRÁLY JÁNOS szerkesztőnek,
(Budapesten, koronaherczeg-utca 17. sz.)